

A j e l ö l t k ó d s z á m a :

Državni izpitni center

P 0 8 2 A 1 0 3 1 1

ŐSZI IDŐSZAK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

2008. augusztus 25., hétfő / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A feladatlaphoz két értékelőlap is mellékelve van.

A nem művészi szöveget tartalmazó perforált lapot a jelölt ki is tépheti.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza, illetve írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon.

A feladatlap 21 feladatot tartalmaz, és összesen 60 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük a lehetséges pontszámot is.

A megoldásokat írja olvashatóan, írott betűkkel az erre kijelölt helyre! Csak golyós- vagy töltőtollat használhat. A feleletválasztós feladatoknál – ha a feladat utasítása nem kívánja másképp – egy betűjelet karikázzon be! Az esetleges rossz megoldást húzza át, majd választát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a zavaros javításokat nulla (0) ponttal értékeljük. Ügyeljen válaszadásában a nyelvhelyességre és a helyesírásra!

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 2 üres.

MELLÉKLET

1. Az angliai Tesco vállalatot Jack Cohen alapította 1919-ben. A brit légielő pilótája huszonegy esztendőskorában, harminc fonttal a zsebében vágott neki az üzleti élet dzsungelének, amikor a kelet-londoni piacon élelmiszert kezdett árulni. Az első napi forgalma négy font volt, de az úriember nem bizonyult elveszett embernek, mert hamarosan terjeszkedni kezdett, s alig negyedszázaddal a Tesco alapítása után, 1948-ban megnyitotta első önkiszolgáló boltját Angliában. A folyamatos bővülés eredményeképp jelenleg Angliában, Skóciában, Walesben, Írországon, Csehországban, Szlovákiában, Lengyelországban, Thaiföldön, Koreában üzemeltet áruházakat a Tesco. Új áruháznyitásaival nemzetközi szinten a leggyorsabban fejlődő áruházlánc a Tesco Csoport, mely Magyarországot kulcsfontosságú országgént kezeli. 1994 óta van jelen hazánkban, először még csak kisebb üzleteket működtetett Északnyugat-Magyarországon, majd Szombathelyen megnyitotta első szupermarketjét.
2. Az áruházlánc 1996-tól 2000-ig 7000–11000 négyzetméterű hipermarketeket nyitott meg Budapesten és az ország szinte minden nagyobb városában. A Budaörsön és Pesterzsébeten nyílt hipermarketek egyenként 15000 négyzetméter nettó eladóterülettel a világ legnagyobb Tescoi. A pesterszébeti áruház 2000. november 21-én nyílt meg éjjel-nappali nyitvatartással. A két és fél futballpálya területű pesterszébeti áruház 800 embert foglalkoztat. A budaörsi áruház pedig november 23-án nyílt meg, és hasonló méretekkkel büszkélkedhet. Az új évezred első áruháza a 7000 négyzetméteres soproni áruház volt, január 20-i nyitással, ezzel a cég alkalmazottainak száma 9000 fölé emelkedett.
3. A Tesco-ban nincs kötelező tagsági kártya és minimumvásárlási kötelezettség. Az érzékeny vásárlók kiszolgálásáért viszont rendszeres, széleskörű akciók rendszerét dolgozták ki. Ötszáz alapvető fogyasztási cikket a folyamatos árfigyelésre támaszkodva garantáltan alacsony áron kínálnak. Az áruházakban „Mindennap olcsón” felirat hívja fel a figyelmet ezekre a termékekre. A „TESCO gazdaságos” termékek a piacon a legolcsóbbak, ezekre a cikkekre a Tesco árgaranciát vállal. Ezenkívül kéthetente új akciók várnak a vásárlókra, amelyekről a rendszeresen megjelenő akciós újságban olvashatnak.
4. 1999-ben a Tesco új termékcsaládot vezetett be „TESCO minőség” néven. Ezek a termékek a magyarországi vásárlók által kedvelt és ismert márkáknál akár 20%-kal olcsóbban vásárolhatók meg. A Tesco-ban kínált élelmiszerek több, mint 90%-a magyarországi gyártóktól beszerzett termék. A fent említett „TESCO minőség” termékcsalád is jelentős magyar beszállítói bázisra támaszkodik. A vállalat a beszállítói kapcsolatok folyamatos elmélyítésére törekszik. 2000 áprilisában az áruházlánc bevezette a több, mint 500 terméket felölelő „TESCO legolcsóbb” termékcsaládot.
5. A Tesco 1998-as évi forgalma 43,8 milliárd forint volt, mely csaknem kétszerese az előző évinek, 1999-es forgalma pedig 80,7 milliárd forintot tett ki. 2000 végéig a cég vezetése mintegy 100 milliárd forintot fektetett be Magyarországon, ezzel jelenleg a legnagyobb angol befektető. A Tesco az előző évek sikerei után ismét fontos helyezéseket szerzett a Progresszív Magazin által meghirdetett kereskedőversenyen, melynek eredményeképpen a Tesco vezető szakemberei a háromfordulós megmérettetésen egy első helyezést és két harmadik helyezést értek el. Kovács Béla, a miskolci Tesco hipermarket vezetője első, Zelles Tibor, a Pólus Center Tesco hipermarket igazgatója harmadik helyet ért el, szupermarket kategóriában Szűr Lajos, a győri Tesco szupermarket vezetője lett harmadik.

ÜRES OLDAL

Figyelmesen olvassa el a mellékelt szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat!
A **H** betűvel jelölt feladatokban a helyesírást is értékeljük.

1. Karikázza be a szövegtípust jelölő válasz betűjelét!

- A reklám
- B tudósítás
- C ismertető
- D hír

(1 pont)

2. Mi a szöveg fő szándéka? Karikázza be a *legmegfelelőbb* válasz betűjelét!

- A Tájékoztat a Tesco áruházakról.
- B Tájékoztat az üzletlánc fejlődéséről.
- C Tájékoztat az alapító sikertörténetéről.
- D Tájékoztat a kereskedőversenyéről.

(2 pont)

3. a) A szövegnek nincs címe. Megfelelőnek tartja-e a *Pilóta a Tesco élén* címet? **H**

Húzza alá válaszát, majd indokolja meg egy mondatban a választását!

igen   nem

b) Indoklás:

(3 pont)

4. Melyik rész(ek) témáját fogalmazzuk meg? Írja a táblázatba a megfelelő részeket jelölő számokat!

Téma	szövegész(ek)
az áruházlánc terjeszkedése	
kedvezményes termékek kínálata	
a vállalat pénzügyi forgalma	

(3 pont)

5. Igazak vagy hamisak az állítások? Húzza alá a megfelelőt!

A Tesco Magyarországon előbb nyitott szupermarketet, mint hipermarketet.	IGAZ	HAMIS
A cég alapítója az élelmiszeriparban kezdte pályafutását.	IGAZ	HAMIS
A vállalat „TESCO minőség” néven vezette be legújabb termékcsaládját.	IGAZ	HAMIS

(3 pont)

6. Írja ki a 2. részből a budaörsi és pesterzsébeti hipermarket két közös jellemzőjét!

– _____

– _____

(2 pont)

7. Hány kategóriában, és hány helyezést értek el az országos kereskedőversenyen a Tesco üzletvezetői? Írja a vonalra az 5. rész alapján!

helyezések száma: _____

kategóriák száma: _____

(2 pont)

8. a) Magyarázza meg a 3. rész alapján egy-egy mondatban az alábbi szószerkezetek jelentését! **H**

akciós újság _____

_____

árgaranciát vállal _____

_____

b) Milyen szószerkezet az *akciós újság* szerkezet? Karikázza be a megfelelő betűjelet!

- A alárendelő, minőségjelzős
- B alárendelő, birtokos jelzős
- C mellérendelő, magyarázó
- D mellérendelő, kapcsolatos

(5 pont)

9. Írja ki a 2. részből az alábbi szavak szinonimáját!

foglalkoztatott: _____

vállalat: _____

(2 pont)

10. A *piac* szó melyik jelentése szerepel az 1., és melyik a 3. részben? Írja a vonalra a megfelelő rész számát!

– áru adásvételére irányuló gazdasági tevékenység _____ rész

– napi cikkek erre kijelölt helyen folyó adásvétele _____ rész

(2 pont)

11. Mi az alábbi mondat (1. rész) kiemelt részének jelentése? Karikázza be a megfelelő válasz betűjelét!

...de az úriember *nem bizonyult elveszett embernek...*

- A nem boldogult
- B nem veszett el
- C feltalálta magát
- D önmagára talált

(1 pont)

12. Az alábbi szavak közül melyek *nem* összetett szavak? Húzza alá!

szakember, áruházlánc, termékcsalád, megnyitás, árfigyelés, terjeszkedés

(2 pont)

13. a) Karikázza be a példamondat aláhúzott szava szófajának betűjelét!

A Tescoban kínált élelmiszerek több, mint 90%-a magyarországi gyártóktól beszerezett termék.

- A ige
- B melléknév
- C melléknévi igenév
- D főnévi igenév

b) Írjon egy példamondatot az aláhúzott szó másik szófaji értékével!

H

_____
(3 pont)

14. a) Írja le az aláhúzott szó megfelelő rövidítését toldalékolva!

80,7 milliárd forintot tett ki _____

b) Fejezze ki más szerkezettel!

Több, mint 500 terméket _____

(2 pont)

15. a) Egészítse ki a mondatokat értelem szerűen az alábbi szavak ellentétes hangrendű párjával!

száma, első

Az _____ lépcsőfokon egy barna _____ kislány állt.

b) Hogyan ejtjük az alábbi szavak aláhúzott hangkapcsolatait? Írja a vonalra!

boltját _____

foglalkozztat _____

(4 pont)

16. Bontsa szóelemekre az alábbi szavakat!

T – szótő, J – jel, K – képző, R – rag

h e l y e z é s t

(2 pont)

17. Írja ki az alábbi mondatból a kért mondatrészeket!

A két futballpálya területű áruház 800 embert foglalkoztat.

A (alany): _____

Á (állítmány): _____

T (tárgy): _____

(3 pont)

18. Alakítsa át az alábbi egyszerű mondatot összetett mondattá! **H**

A Tesco alapítója 21 éves korában kezdett üzletemberként dolgozni.

(2 pont)

19. Írja be az alábbi összetett mondat hiányzó utalószavát és kötőszavát!

A Tesco _____ törekszik, _____ elmélyítse a magyar
beszállítói kapcsolatokat.

(2 pont)

20. Pótolja a mondatok hiányzó részeit a kérdésnek megfelelően! **H**

Vidékünkön egyre _____ bevásárlóközpontok nyílnak.
(nagy, Milyen?)

A kereskedők gazdag _____ csábítják a vásárlókat.
(kínálat, Mivel?)

(2 pont)

Lapozzon!

(12 pont)

ÜRES OLDAL